

КАЖАНИ КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ

Олександр Киселюк

Карпатський національний природний парк (Яремча)

Kiseljuk O. Bats of the Carpathian National Park.

Карпатський національний природний парк розташований на північному мегасхилі Української частини Східних Карпат у передгірній та гірській частині Івано-Франківської області. Парк займає площу 50,3 тис. га і охоплює всі типи екосистем цього регіону, від передгірних районів до субальпіки. Загалом північні схили дослідженні мало.

Відомості щодо зимового населення кажанів обмежені, оскільки на території парку немає природних чи штучних печер, придатних для зимівлі кажанів¹⁴. Осінні спостереження, що проводились в сутінках, свідчать про ймовірно більшу видову різноманітність хіроптеріофауни Парку порівняно з офіційним фактично зафіксованим набором видів.

Первинні інвентаризаційні дослідження видового складу кажанів проведені на території парку протягом 1987–1990 рр. Матеріали збирались під час обстежень будівель та старих дуплистих дерев і загалом відносяться до літнього населення. Дані про наявність десяти видів вперше для території парку наводяться в зведенні С. Стойка зі співавт. (1991).

¹⁴ Варто зауважити, що у Ямнецьких печерах раніше відмічали зимові скупчення кажанів: див. цитування статті К. Татарінова (1988) у бібліографії в кінці збірки. — *Прим. ред.*

Таку саму кількість видів (але присутність двох видів визначена тільки як ймовірна) наведено і в іншій роботі (Стойко та ін., 1993). Варто зауважити, що ці два згадані узагальнення підготовлені виключно на основі літературних даних, оскільки ніхто з авторів цих зведень спеціально хіроптерофауну не досліджував.

Загалом, з врахуванням усіх літературних даних щодо даної території (Татаринів, 1956, 1973; Крочко, 1992 та ін.), повний список хіроптерофауни нараховує достовірно дев'ять видів, всі з родини Vespertilionidae: *Myotis myotis*, *M. daubentoni*, *M. mistacinus*, *Nyctalus noctula*, *Vespertilio murinus*, *Eptesicus nilssoni*, *E. serotinus*, *Pipistrellus pipistrellus*, *Plecotus auritus*.

До цього часу на території парку не зафіксовано жодного виду, що охороняється законом (Червона книга України, 1994).

Матеріал для цього повідомлення зібраний попутно з іншими дослідженнями протягом 1988–1995 рр. Найвний колекційний матеріал (черепки тварин) та визначення тварин в природі (на основі екстер'єрних ознак) дають змогу констатувати достовірну знахідку тільки п'яти видів кажанів, всі з родини гладконосих, Vespertilionidae. У дужках за назвою виду подано оцінку його чисельності за 3–бальною шкалою (1 – рідкісний вид, 2 – малочисельний вид, 3 – звичайний вид): *Plecotus auritus* (1), *Nyctalus noctula* (1), *Pipistrellus pipistrellus* (2), *Vespertilio murinus* (1), *Eptesicus serotinus* (1).

Місця знахідок кажанів на території парку представлені на рисунку, а чисельність їх загалом відповідає середній у східно-карпатському регіоні.

Література

1. Крочко Ю. И. Рукокрылые Украинских Карпат : Автореф. дис. ... докт. биол. наук. – Киев : Ин-т зоол. НАНУ, 1992. – 34 с.
2. Татаринів К. А. Звірі західних областей України. – К. : Вид-во АН УРСР, 1956. – 188 с.
3. Татаринів К. А. Фауна хребетних заходу України. – Львів : Вища шк., 1973. – 257 с.
4. Стойко С., Гадач Е., Шимон Т., Михалик С. Заповідні екосистеми Карпат. – Львів : Світ. – 1991. – 248 с.
5. Стойко С. М., Мілкіна Л. І., Тасенкевич Л. О. та ін. Природа Карпатського національного парку. – Київ : Наук. думка. – 1993. – 215 с.
6. Червона книга України. Тваринний світ. – Київ : Укр. енцикл., 1994. – 464 с.

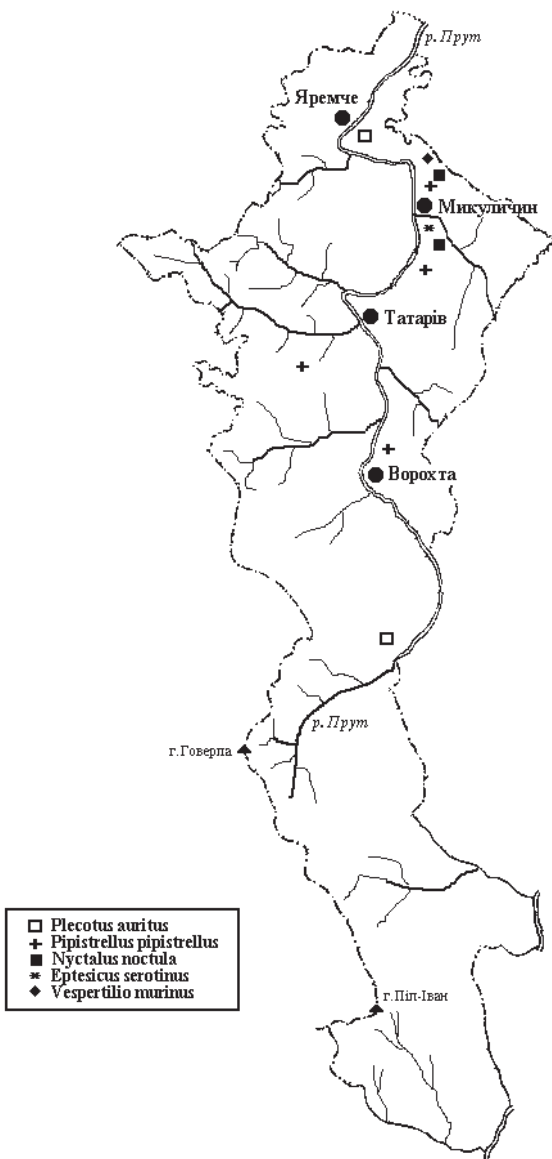

Рис. Місця знахідок видів рукокрилих на території Карпатського НПП